

ADÓZÁSI KÉZIKÖNYVEK

**MAGÁNSZEMÉLYEK
EGYES TŐKEJÖVEDELMEINEK
ADÓZÁSA**

Budapest, 2016

Szerző:
Surányi Imréné

Sorozatszerkesztő:
Kökényesiné Pintér Ilona

ISBN 978-963-638-514-9

ISSN 2416-2310 (*Tanácsadói könyvek*)
ISSN 1788-0165 (*Adózási kézikönyvek*)

Kiadja a SALDO Pénzügyi Tanácsadói és Informatikai Zrt.
Felelős kiadó: Sibinger Márta a SALDO Zrt. vezérigazgatója
A SALDO Kiadó az 1795-ben alapított Magyar Könyvkiadók
és Könyvterjesztők Egyesülésének tagja

© A Saldo Kiadó valamennyi kiadványa szerzői jogvédelem alatt áll.
E kiadvány bármely részének sokszorosítása, bármilyen adatrendszerben való
tárolása (papír, elektronikus stb.) a kiadó előzetes írásbeli engedélye nélkül tilos!

TARTALOMJEGYZÉK

Tisztelt Olvasó!	7
1. Osztalékból származó jövedelem [Szja tv. 66. §]	9
1.1 Az osztalék fogalma a személyi jövedelemadózásban	9
1.2 Az adó mértéke	9
1.3 Mi a teendője a kifizetőnek és a magánszemélynek?	12
1.4 Hogyan kell eljárni a külföldiek osztaléka esetén?	14
1.5 A külföldi pénznem átszámítása	15
2. Kamatjövedelem [Szja tv. 65. §]	16
2.1 A kamatjövedelem fogalma	16
2.2 Egyes értékpapírokból származó kamatjövedelem	17
2.3 Biztosítói kifizetésekből származó kamatjövedelem	17
2.4 Az adó mértéke	19
2.5 A kamatjövedelem megszerzésének időpontja	20
2.6 A kifizető és a magánszemély kötelezettségei	21
2.7 A külföldi pénznem átszámítása	22
3. Kamatkedvezményből származó jövedelem [Szja tv. 72. §]	23
4. Árfolyamnyereségből származó jövedelem [Szja tv. 67. §]	27
4.1 Az árfolyamnyereségből származó jövedelem fogalma	27
4.2 Az adó mértéke	30
4.3 A kifizető és a magánszemély kötelezettségei	30
4.4 A külföldi pénznem átszámítása	31

5. Ellenőrzött tőkepiaci ügyletekből származó jövedelem [Szja tv. 67/A. §]	35
5.1 Az ellenőrzött tőkepiaci ügyletekből származó jövedelem fogalma	35
5.2 Az adó mértéke	37
5.3 A kifizető és a magánszemély kötelezettségei	37
5.4 Adókiegyenlítés	38
5.5 A külföldi pénznem átszámítása	39
6. Tartós befektetésből származó jövedelem [Szja tv. 67/B. §]	40
6.1 A tartós befektetési szerződés (TBSZ) fogalma	40
6.2 A tartós befektetésből származó jövedelem (lekötési hozam)	42
6.3 Az adó mértéke	42
6.4 A lekötés megszakítása, megszűnése, meghosszabbítása	43
6.5 A kötelezettségek teljesítése	45
7. Vállalkozásból kivont jövedelem [Szja tv. 68. §]	46
7.1 A vállalkozásból kivont jövedelem fogalma	46
7.2 Az adó mértéke	48
7.3 A kötelezettségek teljesítése	49
8. Értékpapírként szerzett jövedelem [Szja tv. 77/A. §]	51
8.1 Az értékpapír formájában keletkező jövedelem fogalma	51
8.2 Az értékpapír formájában megszerzett bevétel szerzési időpontja és adókötelezettsége ..	52
8.3 Kivétele esetek I.....	55
Adatszolgáltatási, nyilvántartási kötelezettség.....	59
8.4 Kivétele esetek II.	59
8.4.1 A dolgozói részvényre vonatkozó külön szabályok	60
8.4.2 A munkavállalói értékpapír-juttatási program keretében szerzett jövedelem	62
8.4.3 A Munkavállalói Résztlajdonosi Program keretében szerzett jövedelem	67
8.4.4 Kedvezményezett részesedéscsere.....	71
9. Az értékpapírra vonatkozó jog révén megszerzett vagyoni érték [Szja tv. 77/B. §]	73
9.1 Az értékpapírra vonatkozó vételi/eladási jog kötelezetjének jövedelme	74
9.2 A vételre, jegyzésre jogosult joggyakorlásából származó jövedelme	75
9.3 Az eladásra jogosult joggyakorlásából származó jövedelem	76
9.4 A kifizetőt és a magánszemélyt terhelő adókötelezettségek	77

10. Csereügyletből származó jövedelem [Szja tv. 65/B. §]	78
10.1 A csereügylet fogalma	78
10.2 Az adó mértéke	78
10.3 Adókieggyenlítés	79
10.4 A kifizető és a magánszemély kötelezettségei	79
11. Értékpapír-kölcsönzésből származó jövedelem [Szja tv. 65/A. §]	81
11.1 Az értékpapír-kölcsönzés fogalma	81
11.2 Az értékpapír-kölcsönzésből származó jövedelem adókötelezettsége	81
Melléklet.....	82
A magánszemélyek tőkejövedelmeinek fizetési kötelezettségeit	
meghatározó fontosabb jogszabályok	82
Magyarország kettős adóztatás elkerüléséről szóló egyezményei.....	82
Kihirdetett, de még nem alkalmazható egyezmények	84

TISZTELT OLVASÓ!

Kiadványunkat az adószakma iránt érdeklődők számára állítottuk össze, azzal a céllal, hogy a magánszemélyek egyes tőkejövedelmeire vonatkozó sajátos adózási előírásokat – feltételezve a jogszabályok ismeretét – elsősorban magyarázó jelleggel, konkrét példákkal, a gyakorlatban előforduló jellemző esetekhez kapcsolódva világítsuk meg.

1. OSZTALÉKBÓL SZÁRMAZÓ JÖVEDELEM

[SZJA TV. 66. §]

1.1 Az osztalék fogalma a személyi jövedelemadózásban

Az osztalék elsősorban a társas vállalkozás tagja számára felosztani rendelt, a számviteli törvény szerint meghatározott adóévi adózott eredmény, illetve a szabad eredménytartalékkel kiegészített adóévi adózott eredmény terhére jóváhagyott részesedés. Emellett a Szja tv. külön nevesíti osztaléknak a kamatozó részvény kamatát, a külföldi állam jogá szerint osztaléknak minősülő jövedelmet, az alternatív befektetési alap által kibocsátott befektetési jegy hozamát, a bizalmi vagyonkezelési szerződés alapján a kezelt vagyon hozamainak terhére a vagyonkezelő által a kedvezményezett vagy a vagyonrendelő magánszemély részére juttatott vagyoni értéket, a kisadózó vállalkozás kisadózóként be nem jelentett tagja részére a társaság nyereségéből való részesedésként kifizetett összeget.

Egyéb jövedelem és nem osztalék az ellenőrzött külföldi adózó által vagy megbízása alapján fizetett osztalék.

Ellenőrzött külföldi adózó: az olyan államban illetőséggel bíró jogi személy, egyéb szervezet, vagy egyébként az ellenőrzött külföldi társaság, amely államban törvény nem ír elő a társasági adónak megfelelő adókötelezettséget vagy az előírt adómérték legfeljebb 10 százalék, kivéve, ha az állammal Magyarország egyezményt kötött a kettős adóztatás elkerülésére a jövedelem- és a vagyonadók területén.

1.2 Az adó mértéke

Az osztalék – ideérte az adóévi várható osztalékra tekintettel az adóévben fizetett osztalékelőleget is – után az adó 15 százalék (akkor is, ha a korábban bármikor már megállapított osztaléket a 2015. évet követően fizetik ki). Az adó mértéke azonban attól is függ, hogy az osztalék belföldről vagy külföldről származik, illetve hogy az osztalékban részesülő magánszemély az adóügyi illetősége szerint hol (belföldön vagy más államban, esetleg mindenkorban) adóztatható.

Az adóügyi illetőség az országhatáron átlépő jövedelemszerzés esetén az adózónak az adóztatás helyét meghatározó jogállását jelenti. A magánszemélyek adóügyi illetőségeinek meghatározásáról a kettős adóztatás elkerüléséről szóló egyezmények és az Szja tv. is rendelkeznek. Ezek a szabályok lényegében hasonlóak, de ha egy adott konkrét esetre vonatkozóan van egyezmény, akkor az abban foglaltak szerint kell az adózó illetőségét

meghatározni, míg a Szja tv. illetőségre vonatkozó rendelkezéseit egyezmény hiányában kell alkalmazni.

Fontos: Az adóügyi illetőség nem azonos a Tbj. szerinti belföldi/külföldi jogállással!

A belföldi illetőségű magánszemély külföldről származó osztaléka esetében az adót (15 százalék szja) csökkenti a külföldön megfizetett adó. Ha a forrás országgal van adóegyezményünk, csak annyi külföldön megfizetett adó vonható le, amennyi az egyezmény szerint a forrás ország számára megengedett (a magánszemély részére visszajáró esetleges különbözet az adott ország adóhatóságával rendezhető).

Az egyezmények szerint az osztalék abban az államban adóztatható, ahol az osztalékjövedelemben részesülő magánszemély illetőséggel bír, de a legtöbb egyezmény – csökkentett mértékkel, jellemzően 10 vagy 15 százalékos mértékig – engedi az adóztatást a származási országban is. Így a külföldről származó osztalékkal kapcsolatban a magánszemélynek általában mindenki általban keletkezik adókötelezettsége, azzal hogy a külföldön megfizetett adónak a Magyarországon fizetendő adóból történő levonását az egyezmények lehetővé teszik.

Egyezmény hiányában a Szja tv. engedi a beszámítást, de a fizetendő szja a külföldön megfizetett adó beszámítása következetében nem lehet kevesebb az adóalap 5 százalékánál.

Az osztalék után echo-t is kell fizetnie annak, aki a Tbj. szerint belföldinek minősül.

A Tbj. szerint belföldi az, aki

- Magyarország területén bejelentett lakóhellyel rendelkező magyar állampolgár,
- bevándorolt és a letelepedett jogállású, valamint a menekültként elismert személy,
- a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező azon személy, aki a szabad mozgás és a három hónapot meghaladó tartózkodás jogát Magyarország területén gyakorolja, és bejelentett lakóhellyel rendelkezik,
- hontalan,

kivéve, aki a szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról és annak végrehajtásáról szóló uniós rendeletek hatálya alá tartozó magánszemélyként másik tagállamban biztosított.

Az echo-fizetésre kötelezett magánszemélyek esetében az osztalékként adóköteles jövedelem után fizetendő echo 14 százalék, de legfeljebb a hozzájárulás-fizetési felső határt meg nem haladó összeg [Echo tv. 3. § (3) bekezdés].

A hozzájárulás-fizetési felső határ tárgyévenként 450 ezer forint, csökkentve a magánszemély által

- a biztosítási jogviszonyában megfizetett természetbeni és pénzbeli egészségbiztosítási járulékkal,
- az egyszerűsített közteherviselési hozzájárulásról szóló törvény alapján megfizetett egészségbiztosítási járulékkal,
- a megfizetett egészségügyi szolgáltatási járulékkal,

- az Echo törvény 3. § (3) bekezdésének a)-e) pontjában meghatározott külön adózó jövedelmek után a tárgyévben már megfizetett 14 százalékos echo-val.

Az egyéb jövedelemek minősülő osztalék után a fizetendő echo 27 százalék, amely költségként nem számolható el, ezért ilyen esetben a szja és az echo alapja a kifizetett összeg 0,78-szorosa [Szja tv. 29. §].

A főszabálytól eltérően nem kell a százalékos mértékű egészségügyi hozzájárulást megfizetni bármely EGT-államban működő, a tőkepiacról szóló törvény szerint elismert (szabályozott) piacnak minősülő tőzsdére bevezetett értékpapírnak az adott tagállam jogá szerint osztaléknak minősülő hozama után [Echo tv. 5. § (1) bekezdés h) pont].

1. példa

Magyar illetőségű magánszemély egyezményes országból származó osztaléka

Egy magyar illetőségű magánszemélynek kiadott banki igazolás szerint

- a külföldi (tőzsdei) részvények osztaléka (forintra átszámítva) 70 000 Ft,
- a megbízott magyar bank által levont szja (15%) 10 500 Ft,
- a külföldön levont adó 21 000 Ft.

A vonatkozó egyezmény szerint az osztalékból 10 százalék adó vonható le, amely beszámítható a Magyarországon fizetett adóba.

A magánszemélynek az adóbevallás megfelelő sorait a következők szerint kell kitöltenie:

Külföldről származó osztalék	70 000 Ft
Ennek adója (15%)	10 500 Ft
Az egyezmény szerint levonható adó (10%)	7 000 Ft
Fizetendő adó	3 500 Ft
Ténylegesen levont adó	10 500 Ft
Visszaigényelhető adó	7 000 Ft

Az egyezmény szerint levonható és a másik államban ténylegesen levont adó különbözetét ($21\ 000 - 7\ 000 = 14\ 000$ Ft) az adott állam adóhivatalától kérheti vissza.

2. példa

Magyar illetőségű magánszemély nem egyezményes országból származó osztaléka

A magyar illetőségű magánszemélynek olyan országból származik osztalékjövedelme, amely országgal nincs adó-egyezményünk.

A külföldi cég által fizetett osztalék (forintra átszámítva) 70 000 Ft, a külföldön levont adó 14 000 Ft.

A magánszemélynek az adóbevallás megfelelő sorait a következők szerint kell kitöltenie:

Külföldről származó osztalék	70 000 Ft
Ennek adója (15%)	10 500 Ft
A külföldön levont adó	14 000 Ft
Fizetendő adó (az osztalék adója, a külföldön megfizetett adó, de legalább az osztalék összegének 5%-a)	3 500 Ft
Fizetendő eho (14%, ha még nem érte el a 450 ezer forint felső határt)	9 800 Ft

Ebben az esetben természetesen a másik államban nincs visszatérítés.

1.3 Mi a teendője a kifizetőnek és a magánszemélynek?

A kifizetőnek az osztalék (osztalékelőleg) adóját a kifizetés időpontjában kell megállapítania, és a következő hónap 12-éig kell befizetnie, illetve a '08-as nyomtatványon bevallania.

Osztalék esetében az az adózó minősül kifizetőnek, amelynek a vagyona terhére az osztaléket juttatják. Külföldről származó osztalék esetében kifizető a belföldi illetőségű megbízott (jogi személy, egyéb szervezet vagy egyéni vállalkozó), kivéve a megbízott hitelintézet olyan megbízását, amely kizárolag az átutalás (kifizetés) teljesítésére terjed ki [Art. 178. § 18. pont].

Ha az adót a kifizető állapítja meg, de az adó levonására nincs lehetőség, a kifizetőnek és a magánszemélynek az adóelőlegre irányadó szabályok szerint kell eljárnia (a kifizetőnek igazolást kell kiállítania a magánszemély részére, a magánszemélynek pedig a negyedévet követő hónap 12. napjáig meg kell fizetnie a kifizető által megállapított, de le nem vont, a kifizetői igazoláson feltüntetett adót) [Szja tv. 46. § (6)-(9) bekezdés].

Kifizető hiányában az adót a magánszemélynek az adóhatósági közreműködés nélkül elkészített bevallásában kell megállapítania, és a bevallás benyújtására előírt határidőig kell megfizetnie.

Az osztalékelőlegből a 14 százalékos eho-t nem kell levonni.

Az osztalékelőleget a kifizetés évéről szóló adóbevallásban tájékoztató adatként kell feltüntetni, a jóváhagyott kifizetett osztaléket, a levont, megfizetett adót az osztaléket megállapító beszámoló elfogadásának évéről szóló adóbevallásban – az osztalékelőlegből levont, megfizetett adót levont adóként figyelembe véve – kell bevallani.